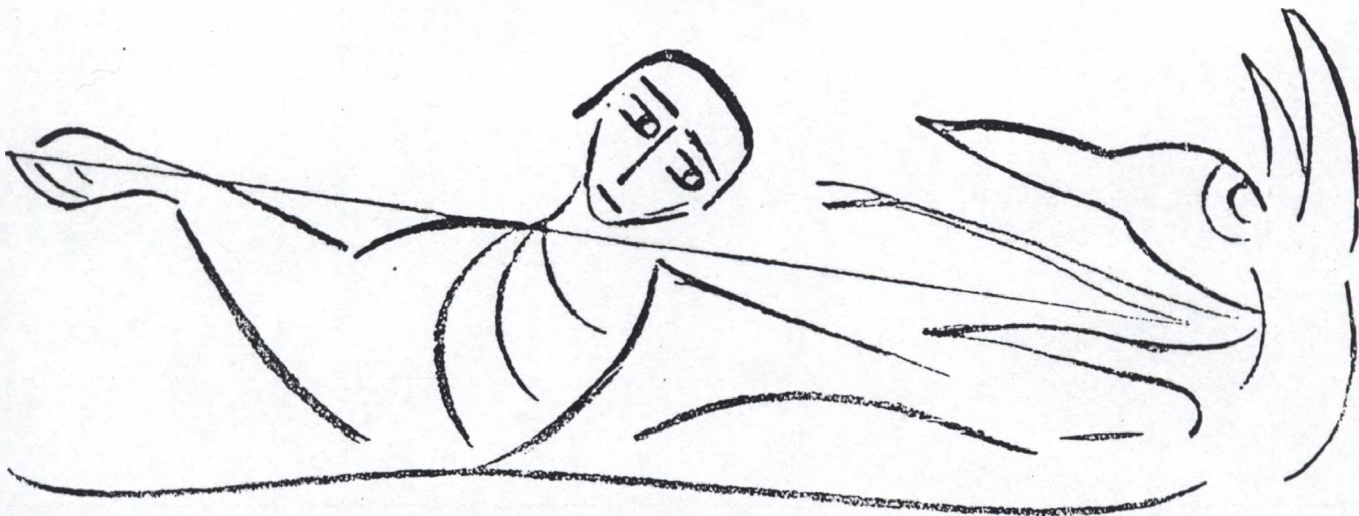

BIZALOM

*Havonta kétszer megjelenő szemle,
a világ folyásáról és az ember alkotásairól.*

9. szám.

V. évfolyam.

1934 május 1.

Uram!

Vigy el engem oda,
Hová magamtól jutni nem tudok,
S tégy engem azzá, ami
Önerőmből még nem vagyok!
Mutasd meg nékem, mit nem látok!

Tisza István szobrának leleplezése.

Vasárnap délben leplezték le ünnepélyes ke-
retek között Tisza István gróf emlékszobrát, ame-
lyet a Kossuth Lajos-téren, az Országháza felsőházi
bejárójával szemben állítottak föl.

A Kossuth Lajos-tér zászlódiszben pompázott,
szőnyegek és lobogók díszítették a környező köz-
épületeket és házakat és már a kora délelőtti órák-
ban megkezdődött az ünnepélyre sereglő számtalan
ezernyi tömeg felvonulása. Nemcsak a főváros pol-
gársága vett részt imponáló nagy számban az ün-
nepélyen, hanem sűrű sorokban jöttek a törvény-
hatóságok, a községek és falvak kiküldöttjei is zász-
lók alatt, hogy leróják kegyeletüket a nemzet nagy
fiának.

Az Országháznak északi oldalán, közvetlenül
a felsőház bejárata előtt díszemelvénny állott. Hatal-
mas nemzetiszínű lobogó takarta a szobor főalakját.
A szobor két oldalán díszruhás palotaőrök álltak
sorfalat, a talapzaton pedig a vármegyék és váro-
sok színpompás, díszruhás hajdúi sorakoztak föl
a törvényhatóságok zászlóival. A Kossuth Lajos-té-
ren, az Országháza főbejárójával szemben a ma-
gyar honvédség gyalogos és lovas díszszázada és
ütegei álltak arcvonalban.

*A magyar társadalom hódol Tisza István
emléke előtt.*

A díszemelvénnyen, szemben a szobor főalak-
jával volt a kormányzó díszhelye s tőle jobbra és
balra helyezkedtek el az előkelőségek. A díszemel-
vénytől balra a parkban külön helyen gyülekeztek
a képviselőház tagjai igen nagy számban, a tábor-
noki kar, a honvédség díszruhás törzs- és főtiszt-
jei, a törvényhatósági bizottsági tagok, Biharvár-
megye törvényhatóságának küldöttsége s a többi
megyei és városi törvényhatóságok küldöttségei; a
díszemelvénnytől jobbra pedig a titkos tanácsosok,
felsőházi tagok, az Országos Tisza István emlék-
bizottság, a Tisza István Társaskör tagjai, a volt
m. kir. debreceni 2. honvédhuszárezred küldöttsége,
az állami főtisztviselők és bírák, a főispáni kar
tagjai, az egyetemi tanárok, mögöttük a volt kép-
viselők és főispánok, majd hátrább a frontarcosok,
a HONSz és társadalmi egyesületek küldöttségei
gyülekeztek. A park baloldalán húzódó útvonalon
sorakoztak föl a vitézek, a községek és a falvak
kiküldöttjei; közvetlenül az ünnepély megkezdéséig
tartott a közönség felvonulása és a beláthatatlan
tömeg betöltötte a Kossuth Lajos-teret.

*A kormányzó képviseletében megérkezik a
miniszterelnök.*

Pontosan déli 12 órakor a honvédszenekar a
Himnuszt intonálta. Ekkor érkezett meg vitéz Güm-
bös Gyula miniszterelnök, aki a kormányzót kép-
viselte a ünnepélyen. A miniszterelnök, aki vitéz
Somogyi Endre alezredes, vitéz Massányi és vitéz
Szabó százados parancsörtsztek kíséretében érke-
zett, fogadta a Kossuth Lajos-téren kivonult honvéd-
csapatok tiszteletadását, majd a díszemelvénnyre
ment, s ott elfoglalta díszhelyét, mire az emlék-

szobor körül elhelyezett, mintegy 500 főnyi egyesített dalkar Kiss Károly vezetésével a Himnusz élenklésével megnyitotta az ünnepélyt.

„Ez előtt a tiszta, fenséges alak előtt
leborul az egész nemzet“
(Sipőcz Jenő polgármester beszéde.)

Sipőcz Jenő polgármester a következő beszéddel vette át gondozásába az emlékszobrot:

— A mi történelmi nagyjaink majdnem mind tragikus hősként vonulnak be a magyar Pantheonba. Alig van köztük olyan, aki bevégezve élete nagy művét, beteljesítve a maga küldetését, a haza jövőjébe vetett biztos reménnyel hűnyta le örök álmra a szemét. A legtöbben számkivetéssel, lelkiük meghasonlásával, vagy életükkel fizettek emberfölötti nagyságukért.

— Tisza István gróf a nagy tragikus hősként tisztá példaképe. De őt nemcsak erőszakos halála teszi tragikus hőssé, hanem egész, megrendítő küzdelmekben gazdag élete is. Tisza István nemcsak azért tragikus hős, mert orgyilkosok golyója átszakította a legnemesebb, legbátrabb férfiszívét, amikor a nemzetnek erre legnagyobb szüksége lett volna, hanem tragikus hős azért is, mert életében is sokszor legnemesebb törekvéseit, önfeláldozó küzdelmeit a nemzet széles rétegei szemében a félreértés köde homályosította el.

— Vajjon nem sötét tragikum-e az, hogy a legizőbb fajmagyar, az izzig-vérig nacionalista államférfiú élete nagyrésztben úgy szerepel a magyar közvélemény egy tekintélyes részében, mint a jogos nemzeti vágyak, követelések kíméletlen elfojtója? Vagy nem tragikum-e az, hogy ezt a nagy európai műveltségű, a fokozatos haladást hirdető államférfiút a haladás legerősebb gátjaként tekintették és ostromolták csak azért, mert meggondolatlan kísérletektől, a sötétbeugrástól aggodalmas lélekkel óvta nemzetét.

— És végül nem vé-es tragikum-e az, hogy a minden cseppnyi magyar vért reszketve óvó hazafit mint háborús uszítót bélyegezték meg itthon és külföldön és neki nagy nemzeti érdekből némán kellett ezt az égető vádat eltűrnie?

— De a tragikum már önmagában is megdicsőül.

— Nem kellett hozzá nagy történelmi távlat, csak néhány év, hogy a félreértés ködfátyola szétszakadjon és tisztán álljon a nemzet előtt az ő fenséges alakja. Olyan tisztán áll, mint amilyen tisztán sugárzik a tavaszi napfényben hatalmas ércalakja. Ez alak messze sugározza magából a legszebb magyar erényeket: az erőt, a bátorságot, a becsületet, az igazságot, mindazokat az eszményeket, amelyekért hitvalló lélekkel életét áldozta.

— És ma, ez előtt a tiszta, fenséges alak előtt leborul az egész nemzet. Nemcsak a barátai, hívei, rajongói borulnak le, hanem az ellenfelei is, leborul minden magyar, mert aki nem borul le, az nem magyar.

— És a tragikus hős immár megdicsőülve, a leboruló magyarok sorfala közt vonul be a magyar Pantheonba.

— A székesfőváros közönsége nevében áhítattal fogadom, hogy a nagy magyar örök emlékéért hirdető hatalmas emlékművet kegyelettel fogjuk megőrizni.

Ezután a miniszterelnök elhagyta díszhelyét, s parancsörtisztjei kíséretében a szoborhoz ment és annak talapzatára elhelyezte a kormányzó hatalmas babérkoszorúját.

— Öföméltósága magas megbízásából — mondotta — teszem le e koszorút. Öföméltósága legnagyobb sajnálatára, gyengélkedése miatt nem tehetett személyesen eleget kegyeltes kötelességének.

Gömbös Gyula miniszterelnök pár pillanatig néma tiszteletadással állott Tisza István gróf hatalmas ércalakja előtt, meghajtotta fejét és a közönség lelkes éljenzése közben visszatért díszhelyére.

A Tisza-szobor.

Április 22-én leplezték le Tisza István gróf szobrát, Zala György mester és Orbán Antal szobrászok, valamint néhai Foerk Ernő építészstanár nagyszabású alkotását. A szobor monumentális méreteinél fogva igazi emlékmű, hivatott arra, hogy Tisza István törhetetlen akarattal, csorbíthatatlan erkölcsiséggel és ideális célokkal telített, nagyvonalú, a nemzeti állam eszméjéért élő egyéniségét mindörökké megörökítse. Ez a szobor tele van formákba vált energiákkal, a hétköznapin felülemelkedő ünnepies pátosszal, alakokban kifejezett hatalmas erővel. Nem könnyed a nyelve, mérhetetlen komolyság és öntudat hatja át minden porcikáját. Zala mester zseniális formáló ereje még töretlenül érvényesül és úgy látszik, megfelelő segítő társat kapott Orbán Antalban. Ezt a szobrot nagy fény- és kisebb árnyoldalaival együtt csak ő tudta megalkotni Tisza szellemében.

Kitűnő a két mellékcsoport fölépítése, mely az összes oldalról érdekes látnivalókat nyújt a szemlélőnek. Különösen az oldalnézetből bontakozik ki a mintázás természetes, mégis monumentális stílusa. A férfias energia váltakozik a női odaadás közvetlenségével. A jobboldali csoport a parasztfiúval, mögötte a keménykötésű magyar férfival és a búzakévére lehajló asszonnyal egyike a legizább, legfajbb ízű magyar kompozícióknak. Éppígy markáns alak a síkokban mintázott marcona frontharcos a baloldali csoport élén.

Maga Tisza alakja kitűnően adja vissza a nagy államférfi energikus, gondolkodó lényét. Födetlen fővel, karját mellén keresztbefűzve, díszmagyarban áll előttünk, kissé nagy csizmákban. A Tisza lába alatt lévő bronzsziklák az egyedülálló főalak tömegének uralmát biztosítják a mellékcsoportok fölött.

Hozzászólások a Baráti Ház tervéhez.

A Baráti Ház ügye megint napirendre került. Mai számunkban három hozzászólást közlünk. Örömmel állapítjuk meg, hogy a Baráti Ház létesítését a letartóztatottak nagyrésze akarja és óhajtja.

A BIZALOM mindenkor legnagyobb örömmel ad helyet a Baráti Házra vonatkozó cikkeknek és kérdéseknek, de különösen hálás volna oly esz-

mékért, melyek a Baráti Ház mielőbbi gyakorlati megvalósulását tárgyalják.

Az bizonyos, hogy ezt a Baráti Házat, a mai nehéz gazdasági viszonyok között, csak kicsiben lehet elkezdni. Nem volna a letartóztatottak között valaki, kinek házacskája, földje vagy valami kis üzeme van, s egy-két szabadulót magához venne? Azoknak munkájuk fejében ellátást adna s velük létesítene valami új kenyérkereseti forrást. Zöldséges kertet? Szövéstet? Ilyesmihhez lehetne máshonnan is támogatást szerezni s ha helyesen van vezetve, ki lehetne naggyá fejleszteni! De az első áldozatkésztségnek a letartóztatottak közül kellene kiindulni.

*

A „Bizalom“ tekintetes Szerkesztőségének,
Budapest.

Amikor négy esztendővel ezelőtt megjelent a „Bizalom“ első száma és én azt olvastam, öröm töltötte el szívemet, mert szentül meg voltam győződve arról, hogy ez a szó „bizalom“ nemcsak egy hangzatos felirata a lapnak, hanem ez a szemle a kulturális szempontokon kívül valóban a jövőnkbe vetendő *bizalmat* fogja élesíteni bennünk, letartóztatottakban. Meg kell állapítanom e helyütt is, hogy a „Bizalom“ tekintetes szerkesztősége szépirodalmi, tudományos és ismeretterjesztő cikkeivel sok élvezetes órát szerzett nekünk, a letartóztatási intézetekben szabadságvesztésbüntetésüket töltött és töltő letartóztatottnak, és ha a cél csupán ez volt, úgy merem állítani, hogy teljes mértékben siker koronázta a tekintetes szerkesztőség működését! Úgy éreztem, hogy a mi lelkünk valami más után is vágyik! Mert hiszen minden letartóztatási intézet könyvtárral van felszerelve.* Szépirodalmi és tudományos művek, szakkönyvek és útleírások állanak az elítéltek rendelkezésére. Valamire vágytunk, amit az intézeti könyvtárak nem nyújthatnak. És a „Bizalom“ mintha csak gondolatainkban olvasott volna, — 1931 október hó elsején megjelent a lap hasábjain a wuppertáli Baráti Házzal szóló közlemény, amely új világot tárt elénk és reményt fakasztott szíveinkben. Akkor azt hittem, hogy a visszaeső bűnözés mikénti meggátlásának és ezzel kapcsolatosan a szabadságvesztésbüntetésüket kiállott letartóztatottak jövőjének a kérdése megoldás felé közeledik. Hogy mi történt azután, — sajnos valamennyien tudjuk. Még egypár közlemény és utána teljes szélcsend...

Tekintetes Szerkesztőség! A Markó-utcai törvényszéki fogházban évenként készített statisztika adataiból megállapítható, hogy a visszaeső bűnözők száma évről-évre szaporodik és az utolsó esztendőben mind veszedelmesebb méreteket öltött. Joggal teszem fel tehát a kérdést, nem lenne-e mindennél előbbvaló a „Baráti Ház“ kérdésével tovább foglalkozni? Senki sem hivatottabb erre, mint éppen a „Bizalom“, a fogházújság!

Én mély alázattal kérem a tekintetes szerkesztőséget, ne szűnjön meg ezzel a nagyszerű kérdéssel foglalkozni, adjon helyet minden egyes

* Sajnos, ez a vidéki fogházakra még nem áll. Szerk.

lapszámában egy-egy közleménynek. Buzdítson bennünket, világítsa meg az utat, melyen a cél érdekében haladnunk kell, tanácsoljon és igazgasson bennünket. És ha ezen nemes és fennkölt hivatása közben valaki közülünk hálátlansággal fizet, ne ítéljen el valamennyiünket és különösen azokat, akik mindig hálával emlékeznek meg a „Bizalom“-ról. *Nemo.*

*

Mentsük meg önmagunkat!

Amikor 1931 október hó 1-én megjelent a Bizalomban a wuppertáli „Baráti Ház“-ról szóló közlemény, elhatároztuk egypáran letartóztatottak, hogy a Bizalom és a Fogházmisszió segítségével propagandát kezdünk meg hazánkban is egy ilyen emberbaráti intézmény megvalósítása érdekében. Még ugyanazon év decemberében kínálkozott a legkedvezőbb alkalom tervünk keresztülvételére. Amikor a szent estén a Markó-utcai fogház irodájában rendezett közös irnoki vacsoránál a szokásos ünnepi felköszöntőt mondtam, felhívtam az ott jelenvolt irnoktársaim figyelmét a Bizalomban megjelent cikkekre. Ennek eredményeként valamennyien elhatároztuk, hogy előharcosai leszünk ennek az eszmének és küzdeni fogunk a végsőkig annak megvalósítása érdekében. Ugyanekkor egy négy tagból álló bizottságot választottunk azok közül, kik rövidesen szabadultak és felkértük őket, hogy legyenek előhírnökei egy szebb, egy igazabb, egy becsületes életre való vágyódásunknak. Sajnos, én közvetlen az eset után olyan helyzetbe kerültem, hogy csupán messziről figyelhettem ezt a mi megmozdulásunkat. Már több mint két éve, hogy a „Baráti Ház“ kérdésével foglalkozni kezdünk és ma, amikor két hosszú év után összegezem az eddigi eredményt — megállapítom, hogy egy lépéssel sem jutottunk előbbre.

1931 október 1-én jelent meg az első közlemény a wuppertáli „Baráti Ház“ létezéséről és annak mikénti alakulásáról. Felvetődött a kérdés, hogy ami a német testvéreknek sikerült, miért ne sikerülhetne nekünk is? Az 1932 január 15-én megjelent Bizalomban egy felhívás van közzétéve az összes fegyintézeti lelkészekhez, a soproni fegyintézetben működő Kiss Ferenc ev. lelkész úr által. Ennek a felhívásnak az eredménye ismeretlen előttünk.* Az 1932 március 1-én megjelent „Hozzászólás a Baráti Ház tervéhez“ című cikk beszámol arról, ami a Markó-utcai fogház irodájában karácsony estéjén történt és amit már fentebb említettem. Az 1932 év pünkösdi napján megjelent számban *dr. rab.* „Disszonáns hangokat hallottam“ című cikke olyan dolgokat ismertet velünk, mellyel az első perctől fogva számoltunk. Szerintem a disszonancia csak addig tart, amíg azzal a sötét gondolkodó fegyencársammal meg tudom értetni tervünk nagyszerűségét. Tanítsuk és neveljük őt eszménk harcosává! Nem kell az a bizonyos vörös krajcár sem, melyet nem szívesen adnak, vagy amelyet úgy kell kieroszakolni! Kedves dr. rab sorstársam, ezek akadályok, melyeket le fogunk küzdeni, mert le akarjuk küzdeni! Fel kell a „Baráti

* A BIZALOM szerkesztőségéhez Kiss lelkész úr felhívásának semmiféle visszhangja sem érkezett. Szerk.

Ház"-nak épülni még akkor is, ha az teljesen a mi erőnkől kell, hogy felépüljön. 1932 június hó 1-én „Mégegyszer a Baráti Házról“ szóló cikk elgondolása nagyon szép, azonban a Bizalom szerkesztőségének ide vonatkozó megjegyzését kell, hogy megszívleljük: legelső sorban nekünk letartóztatottaknak kell jó példával előljárni. Az 1932 július 15-i számban újabb hozzászólások következtek, majd 1932 augusztus 15-én a németországi „Baráti Ház“ működéséről jelent meg egy közlemény. 1932 október 15-én az azt fenntartó erőkről, és végül 1932 december 1-én ugyanezen címmel annak folytatása. És ezután a cikk után teljes szélszand egész 1934 húsvétig. *Miért és miért?!!*

Vedd elő testvérem a Bizalom pünkösdi számát és olvasd el mégegyszer az abban megjelent kis közleményt! A Baráti Ház eszméjének egy lelkes barátja, amint azt R. M. úr írja a Bizalomhoz címzett levelében, felajánlja az eszme részére szolgálatait, bár helyhez van kötve, mert teste béna. Megérted Sorstársam ezt a hatalmas jóságot és emberbaráti szeretetet? Nem érted, mert Te is béna vagy! De Neked nem a tested, a lelked béna! Térj magadhoz Testvérem, ébredj fel kábultságodból és légy ez ügy igaz harcosa!

Mentsük meg önmagunkat attól a kínos bizonytalanságtól, hogy mi lesz velünk, ha újra a szabad életbe lépünk!

Mentsük meg önmagunkat, Testvéreim, azok kedvéért, akik szeretnek bennünket, vagy akik az égből figyelnek minket!

Mentsük meg önmagunkat a tisztességes, becsületes társadalom részére, hogy a jövőben mi is emberi életet élhessünk!

És hogy mindezt elérhessük, tegyünk már most fogadalmat, hogy többé a tisztesség útjáról le nem térünk és tőlünk telhetően valamennyien legyünk azon, hogy mindannyiunk otthona, a „Baráti Ház“, mielőbb épüljön föl.

Mindenkinek kivétel nélkül joga van e kérdéshez hozzászólni, tegyük ezt minél gyakrabban és mentől szívesebben. A „Bizalom“ tekintetes Szerkesztősége módot nyújt nekünk arra, hogy a lap hasábjain gondolatainkat kicserélhessük.

*

Nemo.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

Az 1934 évi húsvétkor megjelent Bizalomban olvastam ismét a Baráti Ház eszméjét, amely megint a felszínre került a feledés homályából. Én már sajnos hosszú évek óta e szomorú falak között lakom s így már volt szerencsém többször is olvasni a Bizalomban megjelent cikkeket, regényeket s többek között a sokat vitatott Baráti Ház eszméjét is. Magányos szobámban sokszor foglalkoztatott ez a probléma s elolvastam mindazon közleményeket is, amelyekben egypár letartóztatott az ő saját gondolatmenetét követve, kifejtette a saját egyéni nézetét a Baráti Házról, hogy hogy is volna a legkönnyebben megvalósítható annak a létrehozatala.

Éppen az itt leírtakért bátor vagyok én is a szerény véleményemet nyilvánítani a régóta vitatott Baráti Házról, mintegy válaszképpen.

Mindenkinek más a nézete és más a véleménye a Baráti Házról, illetve annak a létrehozásáról, ez érthető is, mert ahány fej, annyi gondolat. Azonban eddig még a legtöbben a könnyebb oldalát világították meg ennek a tervbevett Baráti Háznak, de a nehezebb részén a dolognak, az anyagiakat érve alatta, egyszerűen átsiklottak, vagy nem is vették figyelembe. Nem vették figyelembe mégpedig azt, hogy az ilyen nagyobbzsabású építkezés nagy pénzüsszegeket emészt fel, nem is szólva a későbbben velejárá napi kiadásokról. De ettől eltekintve, az ilyen nehéz gazdasági válsággal küzdő kis csonka ország, melyben sok ezernyi munkanélküli ember lézeng korgó gyomorral és hatalmas összegeket kénytelen kiadni e munkanélküliek segélyezésére, továbbá amikor különféle nagyobbzsabású beruházásokat kell eszközölnie, de e mellett takarékosági évet elrendelni és mindenféle felesleges kiadást beszüntetni, akkor ezek a tények világosan és ridegen mutatják azt, hogy a Baráti Ház létesítésére a remény ezen az alapon igen csekély, vagy egyáltalán semmi. Ez az Igazság! Hangsúlyozom azonban azt, hogy ez kizárólag csak az én egyéni véleményem.

Újólág ismétlem, hogy mindenkinek más a nézete a Baráti Házat illetőleg. Kevés ember látja be azt aényt, hogy pénz nélkül nem lehet ilyen nagyarányú építkezést lebonyolítani. Sajnos nem élünk Seherezáde korszakában s nem rendelkezőnk Aladinnak a csodalámpájával, hogy egy, a lámpával adott jelre előjött jóságos szellemmel elővarázsoltsunk a föld alól egy szép, nagy, tágas, teljesen felszerelt, legalább száz személy számára berendezett Baráti Házat. Ez még mesének is sok volna. Bizony, szenvedő rabtársaim, mi nem a mesék csodás birodalmában élünk, hanem a mai nehéz megélhetési viszonyokat annyira jellemző rideg, önző, pénztelen és pénzhajhászó világban.

Nagyon szép a Baráti Ház eszméje, hogy istápolni akarja a nincstelen, lerongyolódott, lakás nélküli, árván egyedülálló egyéneket, akik kiszabadultak a különböző letartóztatási intézetekből. S éppen ezért pártolni kell a Baráti Ház eszméjét s nem kell felette napirendre térni egy megvető kézmozdulattal vagy vállvonogatással, hogy nekem nincs szükségem a Baráti Házra, megélek én a nélkül is stb. stb. Mert az ember sohasem tudja mit hoz a jövő, hogy alakul ki a helyzet. A Baráti Ház eszméjét meg lehetne valósítani, de csak akkor, ha az erre illetékes hatalmasságok ezt pártolnák, illetve a szükséges összeget kiutalnák a felépítésére.

Megpendítették már azt az eszmét is, hogy a Baráti Ház felépítésére szükséges összeget, a felsőbbség engedélyével, a csonka ország összes nagyobb letartóztatási intézeteiben lakó letartóztatottak maguk között összegyűjtsék. Én nem látom életképesnek ezt az eszmét, mégpedig azért nem, mert csekély kivétellel — ezt hangsúlyozom — nincs meg a letartóztatottaknak az a pénzbeli tehetsége, amit az ilyen nagyobbzsabású építkezés megkívánna. De ha meg is volna a jóakarát a letartóztatottak között a gyűjtésre, természetesen a

felsőbbség engedélyével, akkor sem gyűlne össze annyi, amennyi fedezni tudná egy ilyen nagyobb-szabású telek vételét, illetve ház építését.

Felvetődött már az a téma is, hogy a főváros segítségével létesüljön a Baráti Ház Budapest területén. Ha jól meggondoljuk ezt a dolgot, úgy rájövünk, hogy ez egy csalóka dőlíbab, ami elérhetetlen, mert hiszen mindnyájan tudjuk, hogy milyen a helyzet Budapesten. De azonkívül a Bizalom is közölte azt a szomorú statisztikai adatot, hogy milyen nagy számban vannak Budapesten a munkanélküliek és szegények, tehát elképzelhető, hogy milyen súlyos terhet jelent ez mind a főváros háztartásában.

A Bizalom előbbi számaiban megjelent Baráti Házzól szóló cikkek mind csak a Baráti Ház jószágáról szóltak, de az nem volt lényegesen fel-tüntetve, hogy miképpen és milyen alapból gyűl-jön össze az a pénz, ami hivatott arra, hogy egy szép Baráti Ház legyen belőle.

Hogy a Baráti Ház hogy nézzen ki, hol épül-jön, hogy legyen berendezve, mind olyan kérdé-sek, amelyekre választ nem lehet adni, mert ez az arra illetékesek dolga. Én csak rávilágítottam a legnehezebb pontra, a pénzkérdésre, ami felett eddig még mindenki könnyedén átsiklott. Mint már említettem, csodák már nem történnek, mi a rideg, józan valóságban élünk, ahol csak a pénz játszik döntő szerepet.

Bizony mondom nektek, szenvedő rabtársaim, szép az az eszme, hogy a Baráti Ház szeretettel fogadja oltalmazó falai közé a kiszabadult nincstelen embert, de gondolkozzunk csak józanul és belátjuk azt, hogy mi a csekély erőnkkel, mi az itt bent keresett pár filléreinkkel nem fogjuk tudni felépíteni a rég óhajtott Baráti Házat. Ezt csak a főbb magasságok pártfogása és a bennünket vissza-fogadó, megbocsátó társadalom anyagi támogatása tudja létrehozni.

Felvetődött az a téma is, hogy majd a rend-örtség is meglátogatja a Baráti Házat. Erre csak az a válaszom, hogy hadd jöjjon! Azok az egyének, akik a Baráti Ház vendégszeretetét élvezik, azok a mult bűneiért már vezekeltek, tehát nincs miért félniök.

Akiknek pedig félnivalójuk van, azok úgysem mennek a Baráti Házbá.

Ismét mondom nektek, szenvedő rabtársaim, pártoljátok a Baráti Ház eszméjét, hiszen mindnyájan tudjátok, hogy igen sokan vannak köztünk olyan szerencsétlen, elhagyott emberek, akiknek az egész vagyonuk a rajtuklevő ruha s akiket bizony nem vár meleg otthon, kis család, hűséges feleség, hanem várja a rideg nincstelenség, a legnagyobb szegénység. Igaz, hogy az aranyzabadságot elérte, de mit ér az aranyzabadság is, ha nincs otthona s nincs kitarása a jövőre, újra a bűn útjára tér és újra elnyeli hosszú évekre a fegyház vagy a dologház. Így van ez rabtársaim és nincs másképp!

Ne csüggedjünk, reméljünk! Legyen a Bizalom a mi vezérünk!
K. E.

Álom.

Befagyott tavon át vezet vándorutunk!
Szorgosan, szorosan fogódzom tebeléd!
Én földi otthonom, ez a szívközelség!
Vész-örvénybe veszünk, akárhogy is futunk,
Hisz halálrianás törí a jég felét!
Rebbsent madaraktól hangos az erdőség!
De, amíg zuhanok, süllyedek a mélybe,
Világos homlokod arany nap az éjbe,
Te biztosan állasz a zúgó habokon.
Tiszta tekinteted a fény diadala
S halódó szemem is meglátja általa,
Azt, ki téged fenntart a hullámokon.

Világ folyása.

Meghalt Acton tengernagy, Horthy Miklós otrantói ellenfele. Rómából jelentik: Acton báró szenátor, tengernagy, az otrantói ütközetben Horthy Miklós volt ellenfele, hétfőn 67 éves korában Nápolyban meghalt.

Acton tengernagy a monarchia egyik legfényesebb haditetténél, az otrantói tengeri ütközetben került szembe 1917 május 14-ének éjjelén Horthy Miklós akkori sorhajókapitánnyal, a Novara parancsnokával, akinek vezérlete alatt két osztrák-magyar torpedóromboló és három cirkáló vonult fel az otrantói szoroshoz, hogy ártalmatlanná tegye a csatornát elzáró ellenséges flottát. Horthy Miklós a veszélyeztetett Novara parancsnoki hídján súlyosan megsebesült, de hordágyra kötöztette magát s tovább vezette az ütközetet. Őt ellenséges hajót már az éj folyamán megsemmisítettek, hajnalban áttörték az ellenség örvonalát, majd délben öldök-lő ütközet során az ellenséges flotta megverten visszavonult.

Musanoff bolgár miniszterelnök Budapesten. Musanoff bolgár miniszterelnök európai nagy körútjának hazafelé vivő szakaszán állt meg Budapesten, hogy ezt az alkalmat felhasználja annak a látogatásnak viszonzására, amelyet Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter ankarai útjuk során Szófiában tettek. A bolgár miniszterelnöknek ez a mostani útja igen fontos tárgyalások sorát ölelte fel. Londonban, Párizsban, Berlinben, Rómában járt és mind a négy hatalom vezetőivel megtárgyalta országának a nyugati államokkal szemben fennálló aktuális ügyeit. Berlinben és Rómában lényeges gazdaságpolitikai kérdéseket is tárgyalt. Musanoff mostani római tartózkodását elsősorban a gazdasági érdekeknek megbeszélésére használta fel és Mussolinivel folytatott tanácskozásainak ezek a kérdések igen fontos részét alkották. A budapesti látogatás hozzátartozik ahhoz a széles körben folytatott építőmunkához, amellyel a kis Bulgária nemzetközi helyzetét erősíteni igyekszik.

A történelmi eredetű bolgár-magyar barátság.

A félhivatatos „Bulgária“ megállapítja, hogy a Bulgáriát és Magyarországot összefűző kapcsó-

latok régi történelmi eredetűek. A félhivatalos lap kijelenti, hogy Musanoff budapesti udvariassági látogatásának fő célja a kereskedelmi forgalom föllendítése és ez a feladat annál egyszerűbb, mert annak első alapköveit már lefektette a gazdasági kérdések rendezésével megbízott magyar küldöttség.

Kőrösi Csoma Sándor-ünnep a Zeneakadémián. Ravasz László a „legkíváncsibb“ magyarról. A Budapestre származott kolozsvári, nagyenyedi és sepsiszentgyörgyi öreg diákok országos emlékünnepet rendeztek a Zeneakadémián, Kőrösi Csoma Sándor születésének százötvenedik évfordulója alkalmából.

Az ünnep megnyitó beszédét Ravasz László dr református püspök mondta.

— Kőrösi Csoma Sándor — úgymond — mesziről nézve a legszürkébb ember, de ha közelebről nézzük életét és ha meglátjuk, hogy egy kis székelgyű fiú elindul a háromszéki szép mezőről, mesebeli módon mindig csak megy, amíg egyszer csak Tibet aranykapujában, a Himalájával szemtől-szemben, mint az ázsiai tudóstársaságok dísztagja és a Tibet-tudomány megalapítója és legnagyobb mestere eltűnik a szemünk elől, — meg kell állapítanunk, hogy ő a legnagyobb, világot bejárta magyar.

— Kőrösi Csoma Sándorról alig tud kora. Hiszen a legcsendesebb, leghalkabb magyar volt. Mégis uralkodó vonása: szellemének kibeszélhetetlen tudománysszomja, a kérdező, a kíváncsiság szenvedélye s ha ez úrrá lesz valakin, annak többé se éjjele, se nappala. A lángész sem egyéb, mint a rendszeres és végsőig felfokozott érdeklődés: Kőrösi Csománál kíváncsibb ember nem volt a világon, ő volt a legkíváncsibb magyar. De ebből az érdeklődésből születik minden nagyság s egy nép akkor igazán nagy, amikor ilyen olthatatlan szomszomszágú fiai születnek.

— Nem ismerem a szellemtörténetben embert, aki nála nagyobb lett volna abban, hogy eszméiért áldozatokat tud hozni. A középkornak nincsen olyan remetéje, olyan önsanyargató aszkétája, aki egy erkölcsi célért, gondolatért naponként magát kinzóbb önmegtágadásnak tudta volna alávetni, mint Kőrösi Csoma, aki a tudománynak nemcsak hőse, vértanúja, hanem egyenesen szentje: a legidealistább és a leglemondóbb magyar. És mégse volt passzív a lény, bátrabb embert nem lehet gondolni nála. Egyszerűen és alázatosan, ezer veszély között végigment a világon, szembenézett a halállal vesztőhelyek árnyékában, egy virtuosus, halált-kereső, a halálra kacagó nemzet katona fia ez a szürke tudós, az örök magyar intellektuális képe: a legbátrabb magyar.

Számot akart adni Kőrösi Csoma arról, honnan jöttünk, mert a legnagyobb kíváncsisága az volt, hogy megtudja: hová megyünk.

A vizár pusztítása két norvég partmenti faluban. A norvég parton a múlt napokban történt szerencsétlenségről, amelynél harminckilenc ember vesztette életét, aalesundi jelentés szerint egy szemtanu, egy éppen akkor Ta-Fjord faluban időző pap, megrázó leírást közöl az Aalesund Avis című lapban.

A szemtanu szerint a Korsnaes felé vezető öbölben a vízbe zuhant egy kiugró sziklaszirt, aminek következtében az öböl egyik oldalán Ta-Fjordra, a másik oldalon pedig Fjöröa-ra három hatalmas hullámverés zúdult.

Hajnali három órakor hatalmas dübörgés hallatszott és rögtön utána jött az első hullám. Ez még nem volt nagyon erős és nem okozott jelentősebb károkat. Nem sokkal utóbb közeledett a második hullámverés és közvetlenül utána a harmadik. Az utolsó hullám hatalmas erővel mintegy 700 méternyire hömpölygött be a szárazföldre egészen a ta-fjordi szállóig. Útközben házakat és csónakhangárokat ragadott magával. Az ár mindent elsöpört a föld színéről.

Hat lakóházat a vizár darabokra zúzott. Elpusztult egy áramfejlesztő-épület is. A hat lakóházból 22 ember tűnt el. Egy férfi lélekjelenlétének sikerült gyermekét megmentenie. Mikor a hullám a hátához ért, a gyermekkel a karjában egy sziklára ugrott. A víz csipőmagasságban zuhogott el mellette, a gyermeket azonban a levegőbe tartotta és mindketten megmenekültek. Egy kisfiút egy szál ingben a hullám súlyosan sérült állapotban vágott neki a ház lépcsőjének.

Fjöröa-ban is végzetes következményekkel járt a vizáradat. Tizenhét ember tűnt el. A szerencsétlenség hírére a szomszédos helységek lakói csónakokon siettek segítségül és támogatták az életbenmaradottakat az eltűntek után rendezett kutatásban, valamint az eltakarítási munkálatokban.

Jubilál a kis-szakasz. Április elsején volt ugyanis egy esztendeje, hogy a BSzKRT életbe léptette ezt a hamar népszerűvé vált jegyrendszert.

A nagysikerű újítás adatait most tette közzé a BSzKRT forgalmi vezetősége. Az adatok szerint az elmúlt esztendő alatt a közönség 127.600.000 darab tantusz használt fel, ami majdnem harmincnégy vagonrakománynak felel meg.

Az eddigi eredmények alapján arra számítanak, hogy a jövő esztendőben legalább 210 millió tantusz kerül felhasználásra, mert hiszen a kisszakasz első félévében csak korlátozott terjedelemben volt érvényben. Kétszázötven millió tantuszt egymással rakva 3780 kilométert tenne ki, ami elegendő volna arra is, hogy majdnem az egész Vörmezőt beboríthassák vele. 210 millió tantuszt egymásfőle rakva 302.400 méter magas éremoszlopot tenne ki.

Az érdekes elgondolásnál is érdekesebb az a tény, hogy ma már az utasok negyven százaléka utazik kisszakasszal és hogy ez a kedvezmény 25—60 százalékos viteldíj olcsóbbodást jelent. A BSzKRT jövedelmének emelkedésénél számottevő az a kamatmentes kölcsön is, amelyet a közönség az előreváltott tantuszok által juttat a BSzKRT-nak. Átlag kétfélmillió darab tantusz van az utasok zsebében, ami 120.000 pengő értéket jelent, de jövedelmet jelent a BSzKRT számára az is, hogy nem kell jegyeket nyomtatni.

Megint halálos áldozata van a sportnak. Megrendítő szerencsétlenség történt a Pécsi Vasutas Sport Klub birkózótréningjén. Csütörtökön este

a klub birkózói szokásos heti gyakorlataikat végezték s ezúttal annál is nagyobb komolysággal, meri a vasárnapra kiírt kerületi bajnokságokra készülődtek. Müller Béla, a PVSK trénera és birkózó kapitánya foglalkozott a birkózókkal s különösen a kiemelést és a csipődobást gyakorolta velük. Este 9 óra tájban Kászdorf József pehelysúlyú birkózót vette munkába Müller Béla s mintegy harmincszor próbálták már a csipődobást, amikor egyszerre Kászdorf felkiáltott és segítséget kért. Ebben a pillanatban még senki sem tudta, mi történt, de Kászdorf egyre rosszabbul érezte magát, mire orvosi segítséget hívtak. Megjelentek a mentők, a klinikára szállították a fiatal birkózót s ott megállapították, hogy gerinctörést szenvedett. Kászdorf az éjjel jobban érezte magát, úgyhogy a rendőrség ki is hallgathatta. Elmondotta, hogy senki sem oka a szerencsétlenségnek, ami történt, a véletlen műve. Mindenki remélte, hogy a szerencsétlen birkózót meg lehet menteni az életnek, reggelre azonban bekövetkezett a katasztrófa, Kászdorf elveszítette eszméletét és meghalt.

A tragédia híre villámgyorsan elterjedt a városban s óriási részvéteket keltett mindenütt. A rendőrség megindította a vizsgálatot, de az Egyesület is vizsgálatot indított a maga kebelében a szerencsétlenség okának a megállapítására. A birkózók a tragédiát azzal magyarázzák, hogy Kászdorf elmulasztotta, hogy hidállásba menjen a tragikus csipődobásnál s ennek következtében a nyakszirtjére esett. Kászdorf József egyik legtehetségesebb tagja volt a Pécsi Vasutasok birkózógárdájának. A henteszakmában dolgozott a 22 éves fiatalember, aki Németbólyról került Pécsre. Tragikus haláláról táviratot küldtek szüleinek Németbólyba, de a távirat visszaérkezett s most a csendőrséget bízták meg a szülők felkutatásával. A rendőrség elrendelte a holttest felboncolását. Vasárnap délután 3 órakor temetik a szerencsétlen birkózót. Miután a temetés idején lesznek a birkózóbajnokságok, a PVSK birkózói a versenyben nem vesznek részt.

Tót autonómista tüntetések Prágában.
A cseh fővárosban egymást érték a tót autonómista tüntetések. A tót néppárt vezérkara, Hlinka páterrel az élén, Prágában tartózkodott s a tót néppárti képviselők sorozatos előadásokat tartottak a párt programjáról és az autonómia kérdéséről. Az első előadást Tiszó volt miniszter tartotta s szavai annyira fellelkesítették a jelenlevőket — többnyire Prágában tanuló tót diákokat —, hogy az előadás után többszáz főnyi tömeg felvonulást rendezett a cseh főváros utcáin és viharosan éltette a tót katolikus mozgalom vezérét, Hlinka pátert.

A Vencel-téren húsz főnyi rendőri készültség állta útját a tüntetőknak és gumibotokkal széttergette őket. A rendőrség brutális fellépése határtalan felháborodást keltett a tót ifjúság körében, úgyhogy még a prágai kormány is kénytelen volt beavatkozni és felszólítani a rendőrfőnököt, hogy ne akadályozza meg a tótok fevonulását.

A további felvonulások már minden incidens nélkül mentek végbe. Maga Hlinka páter is tartott előadást a tót autonómiáról a politikai tudományok

szabadegyetemén. A legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozta a tót autonómia szükségességét és kijelentette, hogy bármennyire őszinte barátja legyen is a cseheknek, nem engedhet az autonómiára irányuló követelésekből.

Hlinka rámutatott azokra a törekvésekre is, amelyeknek célja cseh-tót katolikus blokk alakítása és kijelentette, hogy a tót katolikusok bármennyire óhajtják is ezt a blokkot, addig nem csatlakozhatnak, amíg a katolikus tót nép követeléseit nem teljesítik.

Az előadás után mintegy háromszáz főnyi tömeg kísérté haza szállására Hlinka pátert és lelkesen ünnepelte őt.

Göring tiltakozik a Németországot ért fegyverkezési vádak ellen. Göring tábornok, porosz miniszterelnök, a Reuter-iroda berlini levelezőjének adott nyilatkozatában a többi között ezeket mondotta:

— Egy pillanatig sem tagadom, hogy a repülésre sokkal többet költünk, mint azelőtt. Mint légügyi miniszter, sohasem írtam volna alá a korábbi német légügyi költségvetéseket, mert felismerem, mennyire hanyatlott a német polgári repülés a légi haderő hiánya következtében. Ha nem lehet légi haderőnk, akkor polgári légi szolgálatot akarok teremteni, mégpedig legalább 100 százalékos biztonsággal az utasok számára. Ezért sok régi repülőgépet kellett eldobnom. Egyáltalában azt a nemzetközi szabályt követelném, hogy utasszállításra csak többmótoros gépet lehessen használni.

— Mindeddig nincsenek katonai gépeink, de nem titkolom, hogy mindig követelni fogom azokat és mindig fel fogjuk vetni a német légi védelem kérdését. Elvégre nem lehet tőlünk a legelemibb légivédelmi intézkedéseket is eltiltani. A leghatározottabban tagadjuk, hogy fegyverkezünk. A titkos fegyverkezés csak lehetetlenség. A franciák nem akarnak leszerelni. Ezt az egész világ tudja. Hát akkor mire való a sok hűhó. Sohasem féltem, de önvédelemre van szükség. Az egész német nemzet ma egyetlen emberként kelne szükség esetén a német határok védelmére. Változtak az idők és ma minden munkás tiltakoznék az idegen betörés ellen. Nem lehetne csak úgy egyszerűen besétálni a Rajnavidékre.

Halálos mérgezés a hársfautcai ócskavastelepen. A Hársfa-utca 53. számú házban Löwinger Béla ócskavaskereskedő telepén a napokban ócskavasat osztályoztak a munkások, külön rakták az ólmot, vasat, hädogot, rezet. Az ócskavas között vastartály volt, rézkupakkal a végén. Egyik munkás lecsavarta a rézkupakot, mire a tartályból fojtószagú gáz ömlött ki. A mérges gáztól néhány munkást múlt rosszullét fogott el. A gáz átszivárgott a szomszédos Dob-utca 76. számú ház udvarába is és egy lakó, Weisz Márton kereskedő ötvenkét éves felesége, megbetegedett. Weiszné a Rókus-kórházba vitték, ahol négy nap mulva meghalt. A rendőrségen megindult a vizsgálat. A nyomozás első adatai szerint a tartályban valószínűen klórkáli volt. Kihallgattak több munkást. Ezek azt vallották, nem tudják, hogyan került a tartály a

telepre, valószínűleg valamelyik ószeres hozta a többi ócskavas között. A szakértők szerint a klórkáli ipari célokra szolgáló mérges anyag, de kis mértékben való belélegzése nem halálos. Lehet, hogy Weisz Mártonné halálát nem közvetlenül ez a mérgezés okozta, a klórkáli beszívása csak hozzájárult hirtelen halálához. Weiszné holttestét felboncolják és a boncolás eredményétől függ a rendőrség további intézkedése.

Igazuk van a törpéknek. A Liliput megmozdult. A világ törpéi, akik testi arányaikhoz mért szerénységgel idáig még sohasem szóltak bele az óriások dolgaiba és nem hallatták hangjukat a saját házi ügyekben sem, végre kiléptek évezredes passzivitásukból. Liliput polgárai és polgárnői Párizsban megalakították a Törpék Unió-ját és elhatározták, hogy ennek az évnek az őszén világkongresszusra gyűlenek egybe Budapesten. Az Unió elnöke, Etienne Deviele úr, aki kilencvennyolc centiméter magasságával a legtökéletesebben fejlett törpék közé tartozik, az egyik francia lapban nyilatkozott és ennek kapcsán kijelentette, hogy az Unió egyetlen feladata az emberiség, vagyis az óriásszabású ember részvétlenségének a leküzdése. A törpék a legélesebben tiltakoznak az ellen, hogy ugyanolyan elbánás alá vonják továbbra is őket, mint a — felnőtteket. Nehezményezik, hogy villamoson, autóbuszon, vasúton, moziban és színházban teljes árú jegyet kell váltaniok, míg a náluk jóval magasabb, testesebb, súlyra is nehezebb iskolásgyermeknek mindenütt félarat fizetnek. Követelik, hogy valamennyi állam építsen törpéi számára megfelelő házat, mert a mostani épületekben, szobákban, ágyakban valósággal elvesznek. Az ajtót nem tudják kinyitni, mert nem érik el a kilincset, az asztal pereme egyvonalba esik a fejük tetejével, a fürdőkádba pedig csak kötélhágcsó segítségével tudnak bemászni. A járművekről nem is beszélnek. A törpe, még a legmagasabb is, csak négykézláb tud fölvergődni a villamosra. vonatra pedig minden esetben a kalauzoknak kell lelhajítaniok őket. Olyan házban, ahol nem működik lift, a legedzettebb és legügyesebb törpének is félórás kemény küzdelmébe kerül, amíg föltornássza magát a második emeletre. Kegyetlen próbára teszik őket az evőszék is. Egy bécsi szelet földarabolásához, akár milyen szűken méri is az adagot a vendéglős, legalább három izmos törpe szükséges. A nyelvük még így is kilóg a számukra félmázsás kések és villák emelgetésétől. A hordónagyságú poharakból, hiába fogják két kézzel, fele folyadék minden esetben a gallérjuk alá ömlik. W. M. Johnny amerikai liliputi, a törpék büszkesége most januárban pillanatnyi elvakultságában félkézzel akart a szájához vinni egy teli sörös-kriglit. A szerencsétlen sérvet kapott és kórházi műtőasztalon lehelte ki lelkét.

Imígyen beszél Etienne Deviele úr. Mondanunk sem kell, hogy minden kijelentésével egyetértünk. Gödös fennhéjázásunkban és kihívó nagyzolásunkban valóban megfélekedtünk eddig róluk és pillanatig sem gondoltunk arra, hogy élnek a földön nálunk kisebb — törpék is.

Megindult a harc az aggság világbajnoki címéért. Londonból jelentik: A peshawari angol katonai parancsnokságnál a napokban megjelent két igen öreg afgán s felháborodva tiltakoztak az ellen, hogy a török Zoro Agát a maga 156 esztendejével tartják a világ legöregebb emberének, holott ők jóval idősebbek. Az egyik afgán, Ramzán Khán 170, a másik, Hadzsú Gül 180 évesnek mondja magát. Bejelentették egyben, hogy megindítják a harcot az aggság világbajnoki címéért. Arról egyelőre még nem nyilatkoztak, hogy az új világbajnokságért folytatandó meccset milyen feltételek mellett kívánják megrendezni, tény azonban, hogy a mérkőzés kimenetele nagyon is kétséges, mert születési bizonyítványaik nincsenek, a környéknek pedig azok a bizonyos legöregebb emberei, akik mindenre szoktak emlékezni, mind fiatalabbak náluk.

Százlábúak üldözik egy marokkói város lakosait. Arud városát Marokkóban óriási százlábúak milliói árasztották el. A kellemetlen rovarok csípése mérges, fájdalmas, néha halálos is. A százlábúaknak eddig négy halálos áldozata van. A lakosság egyrésze most a szabad ég alatt lakik, hogy megmeneküljön az undorító állatok üldözésétől.

A bírák és kir. ügyészek magyar tárgyalási ruhája. Azzal a nagyarányú mozgalommal kapcsolatban, amely a magyar nemzeti viselet használatát akarja általánossá tenni, a „Fehérház“ Bajtársi Egyesület választmánya kívánatosnak tartja, hogy a felségjogot gyakorló bírói kar és kir. ügyészek a tárgyalásokon és más hivatalos alkalommal magyaros formájú, egységes ruhában jelenjenek meg. A „Fehérház“ Bajtársi Egyesület beadvánnyal fordult az igazságügyminiszterhez, hogy a magyaros bírói és ügyészi ruhának formáját állapítsa meg és annak viseletét általánosságban engedélyezze.

Költözik a Pápa. Rómából jelentik: A pápa előreláthatólag már a közeljövőben hosszabb időre kiköltözik a Vatikánból. A régi palota alapzata és gerendázata ugyanis veszedelmesen elkorhadt és attól tartanak, hogy a múltévi könyvtárbeomlás nagyobb mértékben megismétlődik. Mikor legutóbb a pápa magánliftjét megjavították, megdöbbenve állapították meg, hogy az oldalfal összeomlóban van. A nyarat a pápa Castelgandolfóban tölti s onnan visszatérve, a vatikáni kormányzó palotájába költözik, amíg a javítási munkákat be nem fejezik.

Az átlagos kínai 51 kilót nyom. Azok az amerikai emberbaráti szervezetek, amelyek óriási összegekkel segíeyezik az éhínség és az áradások következtében pusztuló kínai vidékek lakosait, most jelentést adtak ki a kínaiak egészségi állapotáról. Több ezer mérés alapján megállapították, hogy a 25 évnél idősebb kínai férfiak átlagos testsúlya csak 51 kiló. Természetes ilymódon, hogy a legyengült nép halandósága rendkívül nagy.

Felelős szerkesztő és kiadó:

N. GÖLLNER MÁRIA

Szerkesztőség és kiadóhivatal

FOGHÁZMISSZIÓ HELYISÉGE

Budapest, V., Szalai-utca 10.